



Slavimo blagdan križa, po kojemu su otjerane tmine a bi vraćeno svjetlo. Blagdan križa slavimo, i s Raspetim bivamo uzdignuti u uzvišeno, da bismo — ostavivši dolje zemlju s grijehom — stekli ono višnje.

Takvo je i toliko posjedovanje križa. Tko njega posjeduje ima blago. S pravom nazvah blagom ono što je u stvari i po imenu najljepše od svih dobara. U njemu, i po njemu i u nj postavljeno je svekoliko naše spasenje i vraćenu u prvotno stanje.

Da nije bilo križa, Krist ne bi bio razapet. Da nije bilo križa, život ne bi bio čavlina prikovan o drvo. A da on ne bje čavlina prikovan, ne bi bili iz boka potekli izvori besmrtnosti — krv i voda, izvori što svijet oslobađaju od grijeha; ne bi bila uništena zadužnica grijeha ne bismo bili vraćeni u slobodu i ne bismo uživali stablo života, niti bi se otvorio raj. Da križa ne bje, smrt ne bi bila oborena, niti bi pakao ostao bez plijena.

Velika je dakle i dragocjena stvar križ. Velika, rekoh, jer su po njemu ostvarena mnoga dobra. Ona su utoliko brojnija što Kristovim čudesima i patnjama valja pridati moćnija svojstva. A

dragocjena je stvar, jer je križ Božja patnja i pobjednički znak: patnja poradi svojevoljnog smrtnog stradanja na njemu, a pobjednički znak jer je na križu smrtno ranjen davao i s njime nadvladana smrt. Vrata su pakla satrvana: križ je postao opće spasenje čitavoga svijeta.

Križ nazivamo Kristovom slavom i Kristovim uzvišenjem. On je žuđena čaša i dovršenje patnji što ih je Krist pretrpio za nas. Sam Krist kaže da je križ njegova slava: Sad je proslavljen Sin Čovječji, i Bog je proslavljen u njemu i još će ga proslaviti. I opet: Proslavi me, Oče, slavom koju imadoh kod tebe prije nego postade svijet. Ili: Oče, proslavi svoje ime. Dođe dakle glas s neba: I proslavio sam, i opet ću proslaviti. A rečeno je to o slavi što ju je tada stekao na križu.

Sam Krist svjedoči također da je križ i njegovo uzvišenje, jer veli: Kad budem uzdignut, sve ću privući k sebi. Očito je dakle da je križ i slava i uzvišenje Kristovo.

*Iz Govora svetog Andrije Kretskoga, biskupa*